

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompai Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-
járóságoknak egész évre 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Vásár volt

e héten Rimaszombatban s ma már csak a főtéren hanczurozó papír-darabok jelzik ezt az eseményt, no meg a bámuló elképedés, amely a piaci árak esztelen felkapaszkodása nyomán támadt.

A drágaságnak abnormis emelkedéséről, jogtalan hegemoniájáról glosszákat írni ma nem nehéz, de sajnós, a toll hatalma csak a siránkozó konstatálás lehet, kivezető utat mutatni sem nem tud, sem nem mer!

A szaladó riporter-szem végignézett a rimaszombati országos vásáron s nyomába a gondolkozni hivatott agyvelő az után kíváncsiskodott: vajjon meddig tart még a drágaság óriásléptű emelkedése s meddig bírják az emberi zsebek kiönteni azt a tekintélyes s napról-napra hatalmasabb pénzüsszeget, amely ma a létminimum fogalmát jelenti? !...

A rimaszombati vásáron belépő díj nélkül volt látható egy anyasertés, melynek ára 2000 korona volt, pirulás nélkül kértek egy szekér fáért 50 koronát s két rántani való csirkét 8—10 koronán alul senki sem vásárolhatott.

A rimaszombati vásáron beszéltem egy falusi gazdával, akinek beszéde nem álmodott mese, hanem szintiszta valóság:

— „Ezelőtt egy hónappal a tornaljai vásáron vettem egy tehenet a borjával együtt 1600 koronáért. — A borju megdöglött, a tehen leromlott s egy héttel ezelőtt behajtottam a ratkói vásárra, ahol alku nélkül 2200 koronát kínáltak érte. Odaadtam. — Ma találkoztam a tehénnel a rimaszombati vásártéren, 3300 koronát kínálnak a gazdájának, de annak egy heti tartásért 1100 korona úgy látszik kevés, többre tartja. . . .”

Szédülten néz a szemem a jövő perspektívájába!

Eltűnik előlem minden megalkotott fogalom az üzleti nyereségről, az üzletről, a pénzről s az emberi lelkiismeretről.

Járom a rimaszombati port, koptatom a cipőm becses talpát, amelyet ma sarok nélkül 14 koronáért ujit meg az a suszter, akinek a megélhetése nehéz és keserű, de akinek módja volt és van arra, amire nekem nincs, hogy felemelhesse munkájának értékét arra a vonalra, amelyen a tehen, sertés, fa, csirke és a sok-sok megbolondult áru-holmi őrzöng!

Nemzeti ujjászületésünk.

(H. G.) Halál és feltámadás. Jelenségek, melyek nemcsak az egyén, de a nemzetek életében is előfordulnak.

Haltak már meg nemzetek aggkori elgyöngülésben, beteges hiperkulturában vagy ellen-ségeik csapása alatt; de támadtak is fel nemzetek, melyeket legjobb fiaik már elsirattak és amelyek örökségén ellenségeik már osztozkodtak.

Hányszor állott már nemzetünk ezer éves élete alatt sirja szélén, melyet gyakran magá-ásott s melybe többször irigy szomszédok akarták taszítani!

De mindig, a legnagyobb veszély idején, egy hatalmas kar ragadta meg a süllyedő nemzet kezét; új erőre, új életre támasztotta.

Széchenyi István írja a „Kelet népében:” „Elsüllyedünk már régóta mi oly felette ügyetlen hajósok, ha földinél erősb kéz néha meg nem ragadja gyenge bárkánk kormányrudját s tenger zivatarjai, annyi szirtek és sziklák s örökös meghasonlások között valami magasabb, láthatatlan hatalom nem ment meg a hajótöréstől minduntalan. Már rég el volna temetve a legutolsó magyar, sőt egykori létünk emlékezete is örökre elsüllyesztve már, ha felsőbb hatalom segédkezett annyiszor nem nyújt.” Ez a „földinél erősb kéz” ritkán markolt bele hatalmasabban nemzetünk sorsába, mint ezen nagy időben, melynek tanúi vagyunk.

Holt hírünket költötték. Örökségünk fölött osztozkodtak. Szent István birodalmát szét akarták marczangolni északról, keletről, délről be akartak törni, hogy a nagyalföld rónáin ülje a magyar nép halotti torát orosz, szerb és oláh!

De a „felsőbb hatalom segédkeze” megoltalmazott. A Kárpátok hómezejét, a Duna és Száva szürke hullámaival vörösre festette a honfivér, de vére árán megmentette magyar hazáját.

A halál veszedelme elmúlt! Akit halottnak mondtak, mert azt hitték, hogy testvérbarczban elvérzett — felébredt és lába toppanásától megrezegték a Kárpátok ormai és ledőltek Nándorféhvár tornyai.

És vajjon azért menekültünk meg a végpusztulástól, vajjon azért folyt annyi honfivér és köny, vajjon azért markolt bele a „földinél erősb kéz” sorsunkba, hogy a nagy idők után ott folytassuk, ahol abbahagytuk, hogy mi „föltötte ügyetlen hajósok” örökös meghasonlások között önmagunkat sorvasszuk gyanúsítással, irigységgel, féltékenységgel és meddő vitákkal a negatívumok körül küzdjünk, a pozitív munkát pedig idegeneknek engedjük át?

Mert a világháború után nincsen statusquo!

A vérnek és könnyeknek, a hihetetlen erőlködéseknek és hősiés áldozatoknak éveit, melyek nemzeteket gyurtak át és az erők valutáját állapították meg, nem lehet kitörölni!

1914 június 28. és a háború dicsőséges befejezése közt nem három év, hanem egy nagy darab világtörténelem fekszik. És ezért a világháború után nemzetünk életében nem térhetünk vissza a régi statusquora, sem politikai, sem társadalmi, sem gazdasági téren.

Termékeny, új, haladó munkára van szükség, de ezt a munkát nekünk kell végeznünk! Nekünk, kik nem idegen nemzetek, idegen kulturák, idegen lelkekből kölcsönvett alapon akarjuk felépíteni az új Magyarországot, hanem akik a régi Szent István birodalmát ezer éves alapjain, történelmi tradícióin, nép lelkén akarjuk fejleszteni. Csináljuk mi az evolúciót, nehogy mások csinálják a revolúciót!

A nemzetnek is, mely új erőre ébredt, súlyos betegségek után új életre kelt, kiméltre van szüksége, mint a lábadozóznak, nehogy a visszatérő élet kápráztató boldogságában möhön nyuljon olyan eledelek után, melyek szervezetének idegenek és új bajokat zudítson életére.

Széchenyi korában is ébredt a nemzet új hajnalra sötét éjszaka után, de kábult lett a hajnaltól, a feltámadás bizsergő életétől. Ugrással akart haladni. Átmenet nélkül akarta felszerelni a középkor hagyományos szokásait az újkor nyugati vívmányaival. Ébredését újabb éjszaka, felvirulását a történelmi középosztály bukása követte.

Újra feltámadtunk. Új életünket biztosítsa a hagyományokat szerető, jogukat tisztelő, a magyar nép lelkét és a vallásos etikát megértő haladás!

Világháború.

A mult héten a világháború lassan folyó eseményeibe új érdeklődéssel vegyültek bele az olasz front eseményei, különösen azok, amelyek Tirol legdélibb részén történtek. — A verduni harcok lassu folyása sokakban már nagyon lelohasztotta az érdeklődést s azt mondták, hogy a háború holt pontra jutott. Tényleg olyanforma színe is kezdett lenni a dolognak, mintha a hadakozó felek mindenütt egymásra várnának, hogy az esetleg lehetséges béketárgyalások megindulása elé ne gördítsenek nagyobb akadályokat újabb nagyszabásu hadműveletek megindításával. Mert, ha az elhangzott vezető államférfiak nyilatkozatai az ellenfél részéről őszinték, akkor nincs abszolút lehetetlenség abban, hogy a nézeteik közt fennálló nem lényeges különbségek a jövőben áthidalhatók legyenek, kivált ha az ellenfél kénytelen belátni a további harcok céltalan vérontásait és áldozatait, a mire többfelé mutatkozik már az illető országokban a kormányok ellenzékéinél erélyesebb mozgalmak lehetősége.

A verduni front eseményeit nem a direkt hadmozdulatokból és az előnyomulás méreteiből kell megítélni, hanem abból, a mire néhány kiváló hadvezető és államférfiu már rámutatott, hogy a

három hónap óta folyó verduni harcok odavonták Franciaországnak a fél hadi-erejét egy vár köré, fölszívták az ország összes tartalék erőit és ha egyszer Verdunnél döntően megverik a francziákat, az már most nemcsak Verdun vár el-este lesz, hanem nagy francia haderők katasztrófájára vezethet és erkölcsi hatásaiban is kiszámíthatatlan csapást okozhat.

Erre mutatnak a francziák vitatkozásai a körül, hogy Joffre fővezér csakugyan elrendelte-e február 24-ikén a visszavonulást a Maas folyó nyugati oldalára és ezt az alsóbb parancsnokok nem hajtották végre. Most már a tagadás dacára úgy kezd festeni a dolog, hogy jobb lett volna akkor visszavonulni, mert már a németek elfoglalták a Mort Homme és a 304-es magaslatokat s így a visszavonulás most már lehetetlen lesz vagy katasztrófális hatása. mert a németek lépésről-lépésre, kiszámítva és rettetes tüzéségi erővel vonulnak föl, ami ellen nem elegendő a szembenálló francia seregek körülbelül kétszer nagyobb-számu emberanyaga s ennek is jó részét felőrölték a folytonos, sikertelen ellentámadások. Ezeknek visszaverésével telt el a németek részéről a mult hét nagy része.

Az olasz harctéren több helyen győzelmeket arattak seregeink az ellenség fölött. Így a tengerparton Montalconetól keletre csapataink benyomultak az olaszok árkaiba s ott 5 tisztet és 150 különböző lovasezredbeli katonát fogtak el és egy gépfegyvert is elvettek. — San Martinótól nyugatra elfoglalták az ellenség állásait és az ellentámadásokat visszaverték.

A görzi hídtnél, Plavánál és a toleini hídtnél erős tüzéségi harcok fejlődtek s az ellenség közül foglyokat is ejtettek a gyalogsági harcokban.

A karinthiai határon Pontebbanál erős tüzéségi harc után gyalogsági harcok fejlődtek s ugyilátszik csapataink átlépték a határt, mert Pontebba olasz földön van.

A dolomit Alpokban, a Col di Lana körül az olaszok támadtak, de támadásaikat visszaverték.

Legjelentősebb támadások voltak Dél-tirolban a Sugana völgytől délre, a Vilgereuth fensíkon, a Terragnola völgytől északra, Roveretótól délre. Itt a szerdai jelentések szerint elfoglalták az olaszok első állásait, csütörtöki jelentés szerint második hadvonalukat is s a harcokban mintegy 6300 foglyot ejtettek, 22 gépfegyvert, 13 ágyut foglaltak el. Pénteken ismét vagy ezer foglyoról és ágyuk elfoglalásáról szólt a jelentés. Itt tehát erőteljesebb offenzív előtörésről lehet szó, amelynek, ha hasonló folytatása lesz, akkor jelentős harcok fejlődhetnek ezen a fronton.

Az orosz hadszínterek fölöttően esen-

desek mostanában. Azt írják, hogy állítólag ismét Nikolajevics nagyherceg veszi át az európai orosz haderők vezényletét.

A balkáni harctéren a Vardar folyó mellől jelentenek kisebb esatározásokat.

Azsiában voltak harcok a kaukázusi fronton egyes hegyvidékeken. A törökök azt jelentik, hogy több kilométerre visszahozták az orosz csapatokat.

De olvasunk olyan dolgokat is, a melyek nem jó világot vetnek az orosz csapatok emberiségére. Hir szerint két török talut Azsiában felgyújtottak az oroszok és a nőkből, gyermekekből, agyokból álló lakosságot elevenen megégették.

A tengereken valamivel nagyobb csend van, mióta az Amerikával való vitás kérdés békés elintézését nyert.

Anglia is elintézte egyelőre Irországgal belső ügyét: vérbefojtotta a forradalmat, de az ir lakosság épen e miatt nyugtalan, még azokat is bántja a kegyetlen elnyomás, akik nem vettek részt a forradalomban. Ugy, hogy Irországot most egyelőre katonai uralom alatt tartják és így az angol szabadság leigázott rabszolganepekkel kénytelen dolgozni még Európában is.

Ellenségeink külső és belső bajai lassanként megérlelik a helyzetet és jobb belátást hoznak gyűlölség helyett a népek lelkébe.

Hirek és vegyesek.

Forgácsok.

Szedje ugy ide a szedő a két levelet, amint azt nekem megírta két pajkos és irónikus toll:

*

„Tekintetes Szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy én is bátorságot veszek magamnak nagybecsű lapja Forgácsai közt helyet kérni, de tessék elhinni, hogy tekintve jelenlegi becsémet, még a gerendák között is méltán helyet foglalhatnék.

Én vagyok ugyanis az a szerencsés Tyuk, aki mult hetivásáron 15, azaz tizenöt koronáért voltam kapható. Mondja kérem Szerkesztő ur nem-e lehetek büszke erre a rekordra? Szegény megboldogult ükanyám mennyire lenézett, hitvány teremtések lehettek, mikor 1 koronáért vesztegették őket boldognak s boldogtalannak.

No de meg is volt a piacon történt megjelenésemnek a kellő fogantaja, mert nem csak csodálatomra sereglett össze a sok nép, de minden kis csitri csirkének két fizetési fokozattal ugrott fel az ára nyomban s csak akkor resteltem el egy kissé magam, mikor egy hatalmas asszony vett a kezébe, arra gondolván, hogy mi volna annak az asszonynak az ára hozzám viszonyítva? Szóval a piacot fajunk részére biztosítottam annyira, hogy egy néni még a tojásáért is 1 koronát akart darabjéért, azon indokból, hogy az már kloka alatt volt s így valószínűleg csirke van benne.

Csak arra kérem kedves Szerkesztő ur, hogy a Rendörkapitány urnak ne küldjön abból a lappeldányból, ahol a leveletem kinyomja, nehogy feltűnjön neki s eszébe jusson keresztül huzni számításaimat. Inkább tojok Magának egy olcsó tojást. — Tisztelettel: *Egy Tyuk.*

*

„Kedves Szerkesztő uram!

Sok izben volt alkalmam észrevenni már, hogy naptényes déli órákban, amikor a megyeháza hivatalos szobáinak ajtájában sorra nyikorogva fordulnak meg a kulcsok, és Ön is kibújik aktái tömkelegéből, siető léptekkel tart a piac felé, hogy aztán a langyos napon vagy az akáczfák alatti hűvös árnyékban egy fél óráig szellőztesse a szigorú betűkkel meggyümöszölt fejét.

Ebből azt következtettem, hogy Ön érző lélek, nem kell tehát hosszasan magyaráznom, mi indított arra, hogy szép májusi napok egy déli félórát én is a piacon töltsöm. Elég, ha egyszerűen kijelentem, hogy én is sütkérezni akartam egy kissé és szippantani egy keveset a most nyíló akáczvirág szagából.

E czélból az Ön példájára egy déli órában a piacnak irányítottam sietős lépteimet, előre tágrányítva szeméimet a meleggönd lombok számára és készítve az orromat az akáczvirágillat felszívására, sőt mintha ellágyulásomban, olyanokat is gondoltam volna, hogy mégis szép az élet.

Hanem, az ördög vigye el, nekem valahogy mindig pechem van.

Mert amikor már ott állottam pont az akáczfák alatt, amikor a szemem már a maximumra tágult és a legörültebb szimatolást vittem véghez, hogy poetikus vágyaimat kielégíthessem, akkor felkerekedett egy kis szellő, csak egy iczike-piczike, csak annyi, amennyi elég ahhoz, hogy egy félliter port a szememben és orromban helyezzen el.

A maximumból egyszerre minimum lett, a fejemet lekaptam a gyomromig és busan gondoltam régelmult borus napokra, amikor egy szép, molett öntözőkocsi jelent meg az utcákon és megbénította a tánczoskedvű port, mielőtt tánczra kerekedett volna. Közben némi prüszköléseket is végeztem, dörzsöltem és nyitogatni próbáltam a szememet, mikor pedig magamhoz tértem, makaesul folytatni szándékoztam üdítő sétámat. A fejemet azonban nem mertem többé felemelni az akáczfák felé, a szemem csak a földet nézte és ez okozta poezisem halálát. — Mert a mit a földön láttam, az minden volt, csak nem poetikus: meglepő gazdagsággal heverték ott az elhullajtott papirosok, kicsik és nagyok, zsirosak és maszatosak, megfeketült fehérek és a naptól színtelenné szivott színesek. És megint régi emlékek kezdtek feltűnedezni, már másodszor ezen a pénteki napon: egy régi hétfői nap emléke, amikor itt tarka vásár volt, kis, borzas emberek éneklő hangon kiabáltak és egy tudóvésznek verki keservesen nyöszörgött.

Szóval a földre sem lehet nézni, tekerjük félre egy kicsit a nyakunkat és nézzünk srégen. Á, ott egy óriási, nyitott szürke láda áll, vajjon mire jó az a láda? Heuréka! Mégis csak zseniális emberek vannak ebben a városban, hogy ilyen eszméjük támad. A láda kétségtelenül azért van ott, hogy hátha egy erősebb szél kerekedik és behordja a piac sok-sok szemétjét? Tényleg nagyszerű dolog a természet erőit felhasználni a megcsappant emberi munkaerő pótlására, de vajjon van-e nálunk valami Vozáry féle, aki a szél fuvását a láda irányában centralizálja?

Szerkesztő uram, amint látja, most a kérdőjelek jönnek, a vajjonok és miértek, és Önnek ugyebár már nincs annyi helye az ujságjában, hogy ezeket mind bele lehessen szorítani. Faképnél hagyom tehát a témámat, amint faképnél hagytam a déli piacot, és mindkettőben Önnek engedem át a teret.

Egy hűtelen sétapartnere.

Veszedelmes dolog

ha az ember megrögzött koránfekvő, ha száműzve önmagát szigoruan komoly és józan akar

A „Gömörmezei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság” Rimaszombatban elfogad: takarékbetéteket a legmagasabb kamatozás mellett. A „Magyar Általános Hitelbank” érdekkörébe tartozván, díjmentesen közvetít hadifoglyok részére pénzküldeményeket.

lenni és egyszer mégis belecsöppen egy csodálatos, enyhe és tiszta májusi éjszakába

Eddig makacsul lehunyta a szemét kora tavaszi hónapok bontakozó, fejlődő éjszakai előtt, elmaradt gondolataiban még mindig aczélkék havas háztetőkre hullott a hideg holdfény és most szembekerül a májusi holddal, amely azóta lágy lett és meleg, mint egy mosolygó, frissen sült ünnepi kalács. Szembekerül az alvó május langyos, illatos lélegzetével és mert nem edződött hozzá a kábitó erejéhez, egyszerre a fejébe száll, egyszerre előnti a szívét és fojtotta, hangtalanul ujjongani kezd.

Egyszerre elfelejt mindent: bántó, nappali szürkeségeket és halálosan komoly, igaz és szomorú dolgokat, csak nézi a hold körül titkosan suhanó ezüst-habos kis felhőket, a gazdaggá lombosodott fák fekete sziluettjét, halványan lefűtő és szétterpeszkedő árnyékukat a szunnyadó házfalakon, a lezárt redőnyökön, amelyek mintha a háznak csukott szemei volnának.

Szeretne lábujjhegyen járni, hogy ne zavarja ezt az ájtatos, üdítő pihenést, szeretne órák-hosszat lopva oszoni közötté és lesni, kutatni benne a kezdetét nyári éjszakák teljességének. És szeretné hirtelen és türelmetlen vágygally nyomban lepergetni az időt addig, mikor majd sóhajtván ellankad egy júliusi nap izzása, mikor majd egy kertészék ölelő karjai között frissítően locsolja az embert a sápadt, holdfényes fűdő, amelybe csak egy meleg, sárga cigarettavég tűz égő pontot. Sokáig, órákig pihen majd az ember így, körülötte bujkálva legyeskednek al konyatkor született, puha lehelletű szellő-gyerekek és köröskörül oly nyugodt, elégedett és békés lesz minden...

Békés lesz minden...?

A felfűtött gondolatokba józanítóan villan bele egy posztoló baka merev szuronya és vádolóan: hogy mert valaki elidőzni gyönyörű semmiségeken és percekig belül, önmagának élni? A szurony elől futva menekülnek a tarka gondolatok, az ember bünbánón lehajtja a fejét, leleplezett, naiv vágyai pedig szégyenkezve rejtőznek vissza a szive fenekére. X

Személyi hir. *Kubinyi Géza* főispán e hó 17-én, szerdán Budapestre utazott. Főispánunk családja a múlt hét utolsó napjaiban nyári tartózkodási helyére *Gömörpanyitra* költözött.

Lukács Géza alispán e hó 18-án hivatalos ügybe a garamvölgyi járásba utazott s onnan a fővárosba megy, honnan csak e hét közepén tér haza.

Samarjay János, ref. egyh. főgondnok — társas életünk köztisztviselőiben álló tagja — nejevel együtt folyó 13-án (szombaton) hosszabb tartózkodásra Budapestre utazott.

Előkelő vendégek. F. hó 17-ikén este magas vendégek érkeztek városunkba *Széman* Endre pápai prelátnak látogatására. — *Dr. Takács* Menyhért jászóvári premonstri rendfőnök, prelátnak, főrendiházi tag ugyanis *Konrády* Lajos kassai kanonokkal — prépostunk egykori kedves iskolatársával együtt Rozsnyóról ide érkezett, hogy néhány kedves órát töltsön régi jó barátja társaságában. Az egyházi műemlékek iránt különös előszeretettel viseltető férfiak Feledről kocsin jöve megtekintették a jánosii árpádkori románstílusú templomot, mely egyik értékes műemléke hazánknak s melyről nagy éragadtatással nyilatkoztak a szakértő előkelőségek. Az estét, a vendégeit magyaros szeretettel látó *Széman* Endre prépost kedves társaságában töltötték s másnap délelőtt hivatalos látogatásokat tettek, megtekintették a várost és a vármegyei muzeum gazdag felszerelésében gyönyörködtek. Itt *Loysch* Ödön főgimnáziumi igazgató, a muzeum igazgatója fogadta és kalauzolta a kiváló vendégeket, kik legnagyobb tetszésüket és elismerésüket fejezték ki a látottak felett. 18-ikán délután a legkedvesebb emlékekkel hagyták el az előkelő vendégek városunkat.

Hivatalvizsgálat. *Kolbay* Sándor kir. törvényszéki elnök a járásbíróságok szokásos évi vizsgálatát már megkezdte s múlt héten a nagyőrcei kir. járásbírósnál végezte a hivatalvizsgálatot az ő megszokott alaposágával és gondosságával. Az ottani társadalom a megszerzte köztisztviselőnek örvendő előkelő vendéget szívélyesen ünnepelte nagyőrcei tartózkodása idején.

Kitüntetett főispán. A király *Sziklay* Ede abauji és kassai főispánnak, a kassai megfigyelő állomás volt miniszteri biztosának, akit vármegyénkhez szoros rokoni kötelékek fűznek, eredményes közhivatali működésével szerzett kiváló érdemei elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta.

Szabadságon. *Dr. Fáy* István vármegyei aljegyző, a 2-ik huszárezred zászlósa, aki az északi harcztéren teljesít katonai szolgálatot, rövid szabadságra hazaérkezett.

Pézügyi kinevezés. A pénzügyminiszter *Karhut* András rimaszombati m. kir. adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű adóhivatali tisztévé nevezte ki a felsővisői adóhivatalhoz.

Rudnay Barna volt itteni, jelenleg gölniczbányai adóhivatali tisztet pedig a X. fizetési osztályban való meghagyás mellett a sziráki kir. adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

Névmagyarosítás. *Kiskoru* Szirotnyák János rozsnyói illetőségű, ugyanottani lakos családi nevének „Szerémi“-re kért átválttatása az 1916. évi 63.174. számú belügyminiszteri rendelettel megengedtetett.

Halálozások. *Károlyi* Károly, a 25-ik számú közös gyalogezred őrnagya, hosszas és kínos szenvedés után életének 46-ik évében 11 évi házasság után Budapesten meghalt múlt héten. A közszeretettnek örvendő katonatisztet nálunk is jól ismerték, mert sorozásokra járt ide s a társaságnak kedvence volt. — Halála széles körökben keltett igaz részvétet.

Kocs Bálintné szül. *Guzi* Zsuzsanna folyó hó 15-én 44 éves korában városunkban elhunyt. 17-ikén temették.

Hubay Pál helybeli posta- és távirásztiszt Erzsike nevű 16 éves leánya f. hó 15-én hosszas betegség után elhunyt. 17-én temették nagy részvét mellett.

Áldozatkészség szobra Losonczon. Nógrád, Gömör- és Zólyomvármegye fiai legnagyobb részben Losoncra indulnak arra a lelkes, de véres diadalutra, amelyet csapataink minden ellenségünkkel szemben kivívtak. Ezekben a vármegyékben sok anya és testvér aggódó szeme kíséri figyelemmel a 25-ik gyalogezred küzdelmét, amelyben együtt harcol az apa és fia s amelynek küzdelme a háború folyamán sok áldozatot kívánt. Most a hátramaradt özvegyek és árvák gyámolítására egy alap létesült és e célból a hadkiegészítő parancsnokság szék helyén, Losoncra az áldozatkészségnek egy újabb szobrát állítja fel. *Lukács* Géza alispán a törvényhatóság nevében 500 koronát adományozott a nemes célra, és a vármegyében a gyűjtést elrendelte. A szobor leleplezésének időpontja e hó 21-én volt megállapítva, de akadályok folytán elhalasztatott.

Hadi érettségi. A múlt szombaton, lapunk zárta után, tartott gyűlést a rimaszombati főgimnázium hadi érettségi bizottsága, ahol esetneki *Gyürky* Pál főesperes, mint a tiszai ev. egyházkerület püspökének külön megbízottja elnökölt. A besorozott ifjak, számszerint 9, az osztályvizsga letétele után érettségi bizonyítványt kaptak és pedig 2 jeles eredménnyel: *Ráróssy* Gyula és *Zmeskál* Zdenkó, 3 jó eredménnyel, 4 egyszerűen érettek. A távozó ifjakhoz esetneki *Gyürky* Pál bizottsági elnök szép és megható bucsubeszédet intézett, hivatkozva a haza hívó szavára, amellyel az ifjakat vizsgálatuk befejezése előtt fegyverbe szólítja. A VII. osztályból 5, a VI. ból is 5 tanuló vonul be az osztályvizsgák előtt, mint 18 éves, de ezek is megkapták az osztálybizonyítványt.

Egy gömöri 48-as honvédőrnagyról. Március hó 26-án meghalt Betlérben özv. kékkői *Szomor* Károlyné, s ezen halálesettel kapcsolatban érdekes megvilágítást kaptunk az elhunyt uriaszony néhai férjéről, aki a negyvennyolcas szabadságharcban jelentős szerepet játszott. Sok vitézi és önfeláldozó tetteivel magát híressé s egy bátor ténykedése, illetve egy megbízatásnak eredményes eszközése folytán Kossuth Lajos, mint kormányelnök a lovasságtól a gyalogsághoz ezredessé nevezte ki *Szomor* Károlyt. Ő azonban azzal a kijelentéssel, hogy ezredétől meg nem válik, nem fogadta el a magas kitüntetést. *Szomor* Károly különben érdekes katonai irodalmi tevékenység-

get is fejtett ki, amennyiben 1867-ben „Hadmezei szolgálat” cím alatt egy tanácsadó zsebkönyvet adott ki gyalog-, tüzér-, lovas fő és altisztek részére. A könyv címlapján levő megjelölés szerint *Szomor* Károly „volt főszázados a 8-ik huszárezrednél” rangot viselt, amely az őrnagyi rangnak felel meg. Tekintettel arra, hogy a honvédelmi minisztérium nyilvántartásában *Szomor* Károly, mint százados szerepel, *Lukács* Géza alispán, mint az elhunyt jóbarátja, lépéseket tett, hogy nevezettnek valódi, azaz őrnagyi rangjára igazítottassék ki ez a tévedés.

Kinevezés. A hivatalos lap múlt heti számban feltűnést keltő kinevezési hírt olvastunk. Városunk jeles szülötté *Zehery* Lajos, hódmezővásárhelyi vezető kir. járásbíró fiának — *Dr. Zehery* István kir. törvényszéki és vm. tb. főorvos derék unokaöccsének — *Zehery* Lajos jogszigorlónak szép előhaladását jelenti a hír. A kiváló tehetségű fiatal embert ugyanis, ki csak most végezte jogi tanulmányait a kolozsvári egyetemen, s összes eddigi vizsgáit kitűnő sikerrel téve le — szeptemberben sub auspiciis regis doktori avatásra kerül — az igazságügyminiszter a budapesti büntető törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. Tudjuk, hogy az ilyen állásra kinevezést rendszerint hosszas várakozás és joggyakorlati működés előzi meg. A miniszter a kiválóan képzett fiatal embert különös kegyébe vette, mert tudomást szerzett a legmelegebben ajánló előzményekről: a szép tehetségről, páratlan szorgalomról, melyekkel már kolozsvári professzorai figyelmét is méltán magára vonta, sőt értékes irodalmi munkásságot is mutatott fel, a mennyiben a „vád alá helyezés kérdéséről” nagy tudásra valló, becses jogi értekezést írt. Az erdélyi muzeumegylet a tanulmányért 600 kor. jutalomdíjjal tüntette ki a tehetséges fiatal embert, kiben szüleinek és rokonainak méltán van nagy örömük. Az előzmények magyarázzák meg, hogy az igazságügyminiszter az előírt szabályt mellőzve, *dr. Finkey* kolozsvári jogi egyetemi professzor kedvenc tanítványát, egyenesen a jegyzői állásra nevezte ki. Érdemes a felemlítésre, hogy a derék ifju testvére: *István*, ki III. éves orvosnövendék, szintén ilyen kiváló és szép reményekre jogosít, s jelenleg a fronton tesz harcztéri szolgálatot; s bár még csak pályája elején van, máris zászlóaljorvos főnöki teendőket ellátásával bizta meg felettes hatósága. Az ilyen széles körökben érdeklő szép haladást mindig kész örömmel regisztráljuk, s bizonyára szívesen szeretnek arról tudomást olvasóink is.

Sikerült műtét. A fővárosi lapokban olvastuk múlt héten, hogy gróf *Serényi* Béla valóságos b. t. t., volt földművelésügyi miniszter, putnoki nagybirtokost Budapesten alszárán támadt gyuladással vizértágulat miatt megoperálták. A műtét sima letolyásu volt, s a volt miniszter állapota — mely iránt Putnokon és vidékén széles körökben nagy az érdeklődés — jelentékenyen javult.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter *Bigé* István nyiregyházi pénzügyigazgatósági díjnokot ideiglenes minőségű közlővé nevezte ki a rozsnyói m. kir. adóhivatalhoz.

Őrnagyi kinevezések. *Kurzbauer* Róman és *Sauer* Henrik 80. gyalogezredbeli százados őrnaggyá lett előléptetve s utóbbi a 14. gyalogezredbe áthelyeztetett. Őrnagy lett *Gattaringer* Károly 25. gyalogezredbeli százados is.

Századosi kinevezés. *Parylowski* Károly 80. gy. ezredbeli tart. főhadnagy századosá lett kinevezve.

Előléptetés. *Oderszky* Győző, az itteni mentelepnél segédtisztként szolgálatot tett főhadnagy május 1-én századosá lett előléptetve.

Főhadnagyi kinevezések. Május 1-ei ranggal a következő tart. hadnagyk lettek főhadnaggyá kinevezve: *Hegyi* Zsigmond, *Kummer* Aladár, *dr. Dickmann* Gyula 25. gy. e., *Martyinek* János, *Abeles* Egon, *Subrt* Antal, *Bily* Jaroslav, *Albert* Lipót, *Köli* Jakab és *Schwarzenbergi Cserny* Boleszláv 80. gy. e. és *Szombati* István, *Bródi* Jenő és *hosszúfalvai Kardos* Elemér 5. gy. e. Népfőlkelő főhadnaggyá kinevezettek a következő népfőlkelő hadnagyk: *Jónás* Emil, *Lehoczky* Artur, *Schulcz* Pál és *Sárkány* Boldizsár a 16-ik honvédgyalogezredben. Főhadnaggyá neveztetett ki *Lovass* Sándor bákai körjegyző, bosnyák hadnagy.

Hadnagyi kinevezés. *Stolcz* Zsigmond helybeli polgártársunk derék fia: Zsigmond, ki a budapesti m. kir. államrendőrség fogalmazó gyakornoka és a múlt év május hava óta a harcstéren van, folyó évi január 1-ével hadnaggyá lett kinevezve.

Hadnagyi kinevezések. Ez év január 1-ei ranggal a következő tartalékos zászlósok hadnagyi kinevezéséről ír a Budapesti Közlöny: dr. *Miklós István* 25. gy. e., *Skotak* Alfonz, *Skurski* Ferencz és *Kubarowsky* Péter 80. gy. e., *Óváry* Albert, *Végh* Zoltán, *Nagy* László és *Csaszókóczy* László 5. gy. e.

Zászlósi kinevezés. *Szabó* József rimaszombati pénzügyi segédtitkár, a 16-ik honvédegyalozred hadapródja zászlóssá lett kinevezve.

Vöröskeresztes kitüntetés. Ferencz Salvator főherceg, a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemek elismerésül, a városunkbeli születésű dr. *Harmatzy Simon* Dezső miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosnak a Vöröskereszt hadiékítményes tiszti díszjelvényt díjmentesen adományozta.

Vaskereszt. A király megengedte, hogy *Hevessy* Zoltán 21. honvédegyalozredbeli százados a 2. osztályu vaskeresztet elfogadhassa és viselhesse.

Signum laudis. A háboru alatt tanúsított kitűnő szolgálatai elismerésül *Haebler* Károly 25. gyalozredbeli százados és az ellenség szembeni vitéz és önfeláldozó magatartásáért dr. *György* Pál 80. gyalozredbeli tart. segédorvos signum laudist kaptak.

Katonai érdemkereszt. Az ellenség szemben tanúsított vitéz magatartásáért a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiékítménnyel kapta az 5. gyalozred két elöttünk szimpatikusan ismert tisztje: *Strempl* Vilmos százados és *Gavra* József főhadnagy. Ugyanily kitüntetését kapott a hősi halált halt *Deutsch* Ernő 5. gyalozredbeli tart. hadnagy és a rozsnói származású *Trunko* Jenő 69. gyalozredbeli százados.

Ezüst vitézségi érmek. Első osztályu ezüst vitézségi érmet kapott különösen vitéz magatartásáért *Fridrik* Andor 16. honvédegyalozredbeli népfőkelő hadapród. — Második osztályu ezüst vitézségi érmet újlag kapott *Harencsár* Mihály 16. honvédegyalozredb. szakaszvezető. Második osztályu ezüst vitézségi érmet kaptak a beszercebányai honvédek közül: *Juhász* Aladár tart. zászlós, *Lissauer* József tart. hadapród, *Pauchli* Zoltán hadapródjelölt, *Koesis* István őrmester, *Mravec* Emil tizedes, *Takács* András és *László* Imre őrvezetők, *Vágner* János népfőkelő, *Mruk* János és *Gertli* János honvédek.

Bronz vitézségi érmek. A beszercebányai 16-os honvédek közül a következők kaptak bronz vitézségi érmet újlag: *Szabó* István Lázár tizedes, *Hunyák* István és *Paholik* József szakaszvezetők, *Tóth* István, *Belán* János, *Szelcsán* András, *Barcsi* János, *Libják* Péter, *Páska* György és *Kollár* András tizedesek, *Simcsik* István, *Czikora* György, *Ratkovszky* István őrvezetők és *Horváth* Géza honvéd; a bronz vitézségi érmet adományozta a király által felhatalmazott parancsnokság: *Kovács* Árpád, *Kovács* Béla népfőkelő zászlósoknak; *Kolláricsik* Géza tart. hadapródnak; *Hackenberger* Lajos, *Koszka* János népf. hadapródnak; *Bodnár* László, *Lichtenstein* Béla, *Koritsánszky* János és *Littkey* György hadapródjelölteknek; *Gálik* János őrmesternek; *Körtvélyessy* István, *Droba* Emil egyévi önk., *Ternik* Lajos szakaszvezetőnek; *Kisbenedek* Lajos és *Haviár* János tizedeseknek; *Lőrincz* András népf. tizedesnek; *Turi* István, *Gyuriska* János és *Hugyeec* János tizedeseknek; *Pecznik* György népf. őrvezetőnek; *Turczaj* János, *Hrk* János, *Paróczy* István, *Taskij* Emil, *Kárász* Mihály, *Zagy* Pál és *Szlivka* János őrvezetőknek; *Banyik* János, *Kemény* Lajos, *Simon* János és *Szabó* István népf. őrvezetőknek; *Kelemen* Imre szakaszvezetőnek; *Sztankó* Márton és *Mikics* Mihály népfőkelőknek; *Polyacskó* József szakaszvezetőnek; *Elek* János népfőkelőnek; *Scanka* András honvédnek; *Tóth* István szakaszvezetőnek; *Stubnik* József tizedesnek; *Tamás* István és *Klályik* István őrvezetőknek; *Wilim* János, *Filó* Mihály, *Ultisz* János, *Magyar* Lajos, *Ha-*

mula Ferencz, *Ferencz* Ferencz és *Senkár* János honvédeknek; *Oravec* István, *Krajcsik* József, *Megyeri* Sándor, *Angheli* János, *Kiffán* József, *Bosnyák* Lipót, *Tomka* Gyula, *Fehér* András és *Karaba* Mihály népfőkelőknek; *Likér* János honvédnek, *Ternyik* Lajos szakaszvezetőnek; *Jónás* Ernő és *Boza* István honvédeknek.

Vizsgálatok a főgimnáziumban. A rimaszombati főgimnáziumban a jövő héten tartják az évfáru osztályvizsgákat az I—VII. osztályban, sőt a hittani vizsgák tegnap, szombaton folytak le. Ugyancsak a múlt héten voltak az írásbeli érettségiek. A 7. alsó osztály évfáruja május 29-ikén lesz. Ugyancsak 29-ikén lesznek a magántanulók írásbeli vizsgái, 30-án pedig a szóbeliek. Junius 5-én kezdődnek a szóbeli érettségi vizsgák, amelyek mintegy 3 napig tartanak. Ezeket *Hüvösy* Lajos felsőporkorági ev. lelkész elnököl, a kormányt pedig dr. *Obál* Béla eperjesi theologiai tanár képviseli.

Katonazene a városkertben. *Nech-watal* ezredes azzal a tervvel fordult a város polgármesteréhez, hogy ezentul minden vasárnap este 5 órától katonazene-hangversenyt rendeztet a városkertben s ez alkalommal 10 filléres belépő jegyek árusíttassanak, melyeknek jövedelme a háborus jótékonyági mozgalmakat illetné. A város polgármestere köszönettel vette az eszmét s a közönség is bizonyára kedvesen fogja fogadni ezen olesó szórakozást.

„Adatok a rimaszombati Tompa-szobor felállításának történetéhez” cím alatt egy terjedelmes tárczaciklus jelent meg a „Gömöri Újság”-ban a lap főmunkatársának: dr. *Veress* Samu nyug. főgimnáziumi igazgatónak tollából, amely tárczasorozat a napokban külön lenyomatban összefűzve is megjelent. A hatvan oldalas kis füzet úgy is mint Rimaszombat és Gömör egyik legszebb hajtású kulturmozgalmának histórikuma, de mint eleven frissességgel megírt szépirodalom is becses és elismerést érdemlő munka. A Tompa-kultusz örök életre hivatott ereje mélyen le van fektetve a kis füzet soráiban s Gömörnek egyik méltó büszkesége kap bennük írott emléket. Dr. *Veress* Samu eddigi kulturális ténykedéseihez illően sorakozik ez a munka, amely az adatok szorgalmas összegyűjtésén s a stílbéli finomságon kívül bőséges tudást és széles látókört is igényelt.

4%-os magyar koronajáradék jövő 1-én esedékes szelvényeit a *Rimaszombati Takarékpénztár* e hó 20-tól levonás nélkül beváltja.

Lóverseny — muszka ágyuszó mellett. E címmel olvassuk a „Pesti Hirlap”-ban következőket: „Egy tábori levél közli azt az érdekes eseményt, hogy az I/11. lovassági lövész-osztály, mely tulnyomólag a debreczeni 2. honvédhuszárezredből kerül ki, május 8-án igen szépen sikerült tiszti díjgratást rendezett közvetlen a rajvonal mögött, melyhez a muszka ágyúk szolgáltatták a zenét. Az első díjat nyerte: *Máriássy* László főhadnagy, a második díjat: *Szinay* István százados, a harmadik díjat: *Brunhuber* László százados, a negyedik díjat: *Pintér* István százados. Ezután — mint írják — a szépszámu nézőközönség és résztvevők a buffetbe vonultak, hol Samu cigány muzsikája mellett estig szórakozott a társaság.” — Az első díj nyertese a mi vitéz főhadnagyunk, kiről már sok szépet írtunk és ki *Máriássy* László megyei árvaszéki elnök derék fia.

Nyomorék gyermeknap. Az elmúlt számunkban beszámoltunk arról, hogy mily fényes sikerrel járt a Gömörmegyei Fehérkereszt Egyesület nyomorék gyermeknapja. Az akkor kimutatott összegeken kívül a következőknek hálás átvételét nyugtázza az egyesület elnöksége: Alsókálósai község 2517 k, Annafalvai körjegyzőség 6150 k, Gömörpanyiti körjegyzőség 2090 k, Almágyi körjegyzőség 14 k, Szirki körjegyzőség 12 k, Osgyáni körjegyzőség 4904 k, Rimakokovai gyűjtés 30260, Meleghegyi körjegyzőség 5345 k, Lehelfalvai gyűjtés 1990 k, Kövii körjegyző 6236 k, Gócsi körjegyző 4576 k, Ratkói gyűjtés 57 k, Fáy Árpádné Licze-Gieze 20 k, Várgedei körjegyzőség 3016 k, Dernői körjegyzőség 2390 k, Rimaráhói körjegyzőség 3062 k, Csizi körjegyzőség 70 k, (Tóth Juliska lelkes gyűjtésének eredménye) és Jolsva város gyűjtése 28028 k. A gyűjtés eredménye eddig 4528 korona 56 fillér.

Török ifjak érkezése. A földmivélelőügyi miniszterium intézkedése folytán a helybeli m. kir. földmives iskolába 6 intelligens török ifju vétetett fel, akik tegnap (szombaton) a délutáni vonattal *Bodrogekői* Zoltán miniszteri kiküldött vezetése alatt megérkeztek; az állomáson *Fekete* Pál igazgató és dr. *Kovács* László polgármester s a főgimn. ifjusága fogadta testvér-nemzet nagyra hivatott fiait. — Isten hozta!

Vargha Gyula Rozsnyón. *Vargha* Gyula keresk. miniszt. államtitkár, a koszorus költő, hétfőn Rozsnyón tartózkodott. A rozsnyói premontrei rendházat ugyanis hivatalosan látogatta *Takács* Menyhért dr. jászóvári prépost-prelátus, *Novotny* Alfonz rendi perjellel és *Sándor* Jenő préposti titkárral együtt s az államtitkár elkísérte őket Rozsnyóra.

Koszorumegváltás. A *Zavadszky* és *Papucsák*-családok az elhunyt *Papucsák* Pál kegyeletes emlékének méltóan kívántak adózni azzal is, hogy koszorumegváltás címén 25 koronás jótékony adományt küldtek be hozzánk következő czélokra: 10—10 koronát a háboru ban megvakult katonák és a Vöröskereszt egylet rimaszombati választmánya, 5 koronát pedig az iparosok nyugdíjintézménye javára. Az összeg átvételét e helyen is köszönettel nyugtázzuk s illetékes helyeikre eljuttattuk.

A vak katonáknak! *Lukács* Gézáné alispánné az általa vezetett s a vak harcosok segélyezését célzó mozgalom céljaira a napokban a következő adományokat vette át, melyeket hálás köszönettel nyugtáz e helyen: *Majoros* József rimaszombati ács iparos 2 korona, özv. dr. *Marikovszky* Istvánné mint a Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegylet igazgatónöje az özv. *Konyha* Kálmánné által tett 200 koronás alapítvány ez évi kamatai fejében 9 korona, *Zavadszky* és *Papucsák* család koszorumegváltás címén 10 korona.

Gyapjueladási nyomtatványok. A magyar gyapjuközpont r. t. által a gyapjueladásra szükséges nyomtatványok a miskolczi kereskedelmi és iparkamarától kérendők. A kamara azokat díjmentesen küldi meg. Az illetők a kérelemben tüntessék fel, hogy termelők-e vagy kinevezett bizományosok avagy más kereskedők.

Kiknél adható el a cser? A hivatalos lap szerdai száma közli a minisztérium rendeletét, amely felsorolja azon czégeket, kiknél a cser eladása meg van engedve. A névsorban a gömöri kereskedők közül csak *Gescheit* Herman és *Fia* putnoki kereskedő nevét találjuk.

Főpásztori körlevél. Megjelent *Baldás* Lajos rozsnyói püspök f. évi VII. főpásztori körlevele, a melyben XV. Benedek pápának *Pompili* biborshoz írt levelét közli a háboru borzalmai között az imádság és jócselekedetek gyakorlásáról. Néhány római leiratot közöl szerzetési ügyekben. — Ir a hátralékos kegyuri járandóságok birtokon kívüli közigazgatási peresítésekről; továbbá a hősi halált halt tanítók állásainak betöltéséről. Az iskolai háborus emlékek gyűjtését és feldolgozását figyelembe ajánlja, valamint a szedereserjegyűjtést a hadsereg számára. Ir a madarak és fák napjának ünnepléséről. Az utólagosan megáldott vegyes házasságok anyakönyvelésére utasítást ad: ugyan-ugy a vagyontalan kiskorúak anyakönyvi kivonatairól. A folyó félévi kongrua kiegészítés utalványozását jelenti. Háborus gyermekkeretek felállítását s a hadiárvák gondozását igen ajánlja. *Alk* Antal nyug. lelkész az Urban elhunyt. *Szuhaneck* József dr. uzapanyiti plébános tábori lelkész lett. *Horváth* László litkei káplán h. lelkésznek ment *Uzapanytira*, *Demeter* Bertalan *Vilkérol* Litkére ment káplánnak, *Fuhrman* István ujmisés *Vilkére*.

A sertéshus árának új megállapítása. Az alispán a disznósirért, szalonnáért, sertéshusért és sertéshuskészítményekért követelhető legmagasabb árak megállapítása tárgyában kelt határozatainak a friss sertéshus árára vonatkozó részét megváltoztatta s annak árát azonnali életbeléptetéssel további intézkedésig a következőleg állapította meg: Friss sertéshus kilogrammonként 5 korona 60 fillér. Friss sertéshus, szalonnával felsertésként, fejfel és lábbal számítva kilogrammonként 6 korona. Ez újabb megállapítás a vármegyei rend. tan. városokra nézve bir érvénnyel, a járásokban az árak 10% al alacsonyabbak.

Dijnokok háborus segélye. A belügy miniszter elrendelte, hogy a városoknál alkalmazásban lévő dijnokoknak háborus segély adandó s ezt a segélyt 300 koronában állapította meg.

Apolló színház. A múlt héten ismét élvezetes estéi voltak az Apolló mozgószínháznak s minden előadásnak megvolt a szépszámu közönsége. Szerdán kitűnő műsor volt s most szombatra, vasárnapra is változatos programm vonzotta és várja a közönséget.

Hálaköszönet.

Mindazoknak, kik szeretett jó édes atyáuk: *Papucsák Pál* elhunytá alkalmával fájdalomunk enyhítése-képen bennünket igaz részvétükkel vigasztalni igyekeztek és a temetésen megjelenni szívesek voltak, ez uton mondunk hálás köszönetet. Rimaszombat, 1916. máj. 15.

Papucsák- és Zavadszky-család.

Adományok. A „Vörös kereszt egyesület javára” ujabban vettük és hálás köszönettel nyugtázzuk a következő szíves adományokat:

Pénzbeliek: özv. Alberta Károlyné szül. Gaskó Julia és Gaskó Gyula és neje koszorúmegváltásul Gaskó János emlékezetére 60 korona, — Kovács Boldizsár (Guszona) 60 korona, — Zavadszky és Papucsák-család koszorúmegváltás címén 10 korona, Dapsy Józsefné névnapmegváltás címén 20 korona.

Természetben: Balás Andrásné (Balogpádár) 15 l. tej, Balog Jánosné (Gesztete) egy l. tej, 4 drb tojás. *Az elnökség.*

Közgazdaság.

A negyedik hadikölcsönről.

A negyedik hadikölcsön aláírási határideje vége felé közeledik s a második jegyzési idő szakban is eleven lendülettel folyik a jegyzés szerte Gömörben s bár a végső eredmény szám szerint ma még fel nem becsülhető, annyi bizonyos, hogy igen tekintélyes összeggel fog e vármegye ismét tanúságot tenni köteleességteljesítéséről.

A községek nagy jegyzései a harmadik hadikölcsönnél mesés eredményt szereztek Gömörnek, most ezek leszámításával nem fog az eredmény hátrább maradni sőt a *készpénzjegyzések ma sokkal tekintélyesebb részét képezik az eredménynek*, mint az elmúlt alkalommal.

Az egyes jegyzési hireink a következők:

A *Rozsnyói Takarékpénztár és Zúlogház r. t.* nál e hó 15-ig a hadikölcsön jegyzés eredménye tui haladta az *egymilliókétszázézer* koronát.

*

A *Tornaljai Takarékpénztárnál* e hó 15-ig 950.000 korona értékben történt jegyzés.

*

Mint követésreméltó példát jegyezzük fel, hogy *Dusek* András rimaszombati kőművesmester a negyedik hadikölcsönre 10.000 korona értékben tett jegyzést.

*

A *Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbanknál* folyó hó 13-ig 105.000 korona 5 $\frac{1}{2}$ % os pénztárjegykölcsön és 118.400 korona 6% os járadékkölcsön, tehát összesen 223.400 korona jegyzés történt.

*

A *Rimaszombati Takarékpénztárnál* e héten bejelentett nagyobb hadikölcsön jegyzések: Rimaszécsi Takarékpénztár 40000 k, Baksay József 40000 k, Rimaszombati Takarékpénztár Klenóczi fiókja 10000 k, Konezós Mihály 5000 k, Ebeczky Anna 5000 k, György Lajos 5000 k, Kishonti evang. egyházmegye papi özvegy- és árva segélyegylete 5000 k, Kovács György 5000 k, özv. Thomka Jánosné 4000 k, idb. Sulykó Sámuel 4000 korona.

*

Rimaszombati Általános Ipartestület akciója. A rimaszombati általános ipartestület a hadikölcsön jegyzések megkönnyítése szempontjából módot kíván nyújtani, hogy a testület tagjai könnyű szerrel, ugyyszólván észrevétlenül teljesíthessék hazafias kötelességüket, másrészt elő akarja mozdítani a tőkegyűjtési hajlamot. E célból a jegyzést közvetíti, a kezelést eszközli s 100 koronánként 5 koronát előlegesen befizetve, 92 héten át *heti 1-1 korona részlet* fejében egy 100 koronás hadikölcsön kötvényt szerez tagjainak.

Szerkesztői üzenet.

A folyton emelkedő papírrak s a technikai munka sok nehézsége miatt nem szabhatjuk ezentúl lapunk terjedelmét annyira, hogy a tőlünk megszokott részletességgel és alapossággal adjunk hírt mindarról, ami Gömörmegye közönségét érdekli. Igyekeznünk fogunk rövid sorokban megírva beilleszteni hasábjaink kereteibe azt a rendszeren nagy anyagot, amely különösen a hírek rovatóba kinálkozik. Ezen kényszerítő körülményt bejelentve, szépirodalmi munkatársaink türelmét kérjük!

K. L. Köszönjük a szíves megemlékezést s örülünk annak, hogy hadikölcsön-számunknak az Ön vidékén oly eredményes hatása volt.

Kereskedő tanulóul

egy jó házból való fiu felvétetik

Baksay J. és Fia

divatárüzletébe. 1-3

Tanulóul

egy jó házból való fiu felvétetik

Derekas János fűszer és csemegéüzletébe

Birtokbérlet.

Naprágy, Hubó, Széki pusztá és keleméri birtokait ez év október havától bérbe adja **HANVAY LÁSZLÓ, CSÍZ,**

1-3

Hirdetmény.

866. tk. szám. — A feledi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Rimaszombat—Poltár i. h. é. vasutvonálhoz az alább megnevezett községek határában kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére a következő határnapok tűzettek ki, ugymint:

Mezőtelkes községre nézve 1916. évi május hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája, **Apáti-pusztára** nézve szintén **1916. május 29. napjának** d. e. 9 órája **Rimaszombat vasuti állomásra.**

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, akiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálomak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik vagy akik ezen összegekre bármilyen czimen igényt tartanak, fölhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz **1916. évi június hó 15-ig** annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság, tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire, a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban a felek által megtekinthetők. Feled, 1916. május 1.

Törköly László, s. k. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül:

3-3 **Kóth István, telekkönyvvezető.**

Olcsó utczeni lakás az Erzsébet-téren.

Egy lakás: három szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiségekkel **augusztus hó 1-étől kiadó.** — Tudakozódni lehet: **MISKOLCZY LAJOS** ezukrászdájában. 2-*

VOZÁRY SÁMUEL

kelmefestő és vegy-tisztító intézetében

egy tanuló felvétetik.

Hirdetmény.

836. tk. szám. — A feledi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Rimaszombat—Poltár i. h. é. vasut részére **Dúsa község határában** kisajátított birtokterületekről elkészített összeírás, térkép és egyéni kimutatás hitelesítésére **1916. évi május hó 29-ik napjának d. e. 9 órája Rimaszombat vasuti állomásra tűzettek ki.**

Értesíti az érdekelteket, hogy azok, akiknek a kisajátítás, térfogat, valamint a birtokösszeírásokba bevezetett szolgálomak vagy jogosultságok ellen kifogásaik vannak, erre vonatkozó észrevételeiket a fentebbi határnapon a hitelesítő bizottságnak előterjeszthetik.

Azokat pedig, kiknek a kisajátított területért járó s az egyéni kimutatásban kitüntetett kártalanítási vagy kisajátítási összeg mennyiségére nézve vannak ellenvetéseik vagy akik ezen összegre bármilyen czimen igényt tartanak, fölhívja, hogy ellenvetéseiket s illetőleg igényeiket ezen telekkönyvi hatósághoz **1916. évi június hó 15-ig** annál bizonyosabban jelentsék be, mert a bíróság tekintet nélkül a később jelentkezők észrevételeire és igényeire, a kisajátítási és kártalanítási összeget az egyéni kimutatás adatainak megfelelően fogja kiutalni, a kisajátított területekre bekebelezett vagy felülkebelezett terheknek törlését pedig hivatalból fogja elrendelni.

Az egyéni kimutatás, térkép és birtokösszeírás a telekhivatalban a felek által megtekinthetők. — Kelt Feleden, 1916. április hó 27-én.

3-3 **Törköly László, s. k. kir. jbiró.**

A kiadmány hitelül: **Kóth István, tkvezető.**

Értesítés.

A háboru kezdete óta a porosz kormány az összes elsőrendű porosz kőszénbányák termelését zár alá helyezte, mi sem természetesebb tehát, hogy sem tavaly, sem két év előtt **prima, salakmentes kőszén** alig jutott a fogyasztó közönség birtokába.

Hivatkozva az államvasutaknak a napilapokban közzétett abbéli figyelmeztetésére, hogy az előrelátható kocsihány és forgalmi akadályok miatt a szénfogyasztó közönség szükségletét már most, de legkésőbb a nyár folyamán fedezze és tekintettel arra, miszerint egyes elsőrendű porosz bányák a zár alól a nyári idényre feloldattak, van szerencsém a nagyérdemű vevőközönség figyelmét e körülményre felhívni, azon hozzáadással, hogy május havától augusztus végéig ugy elsőrendű porosz dió I, mint pedig hazai somlyói darabos kőszén szállításánál a **nyári árak alapján** állók rendelkezésére.

Amidőn tehát arra kérem, hogy szükségletét saját érdekében már most előjegyeztesse szíveskedjék, előre is biztosítom a legpontosabb kiszolgálásról és vagyok Rimaszombat, 1916. május hó.

teljes tisztelettel:

BODNÁR GÉZA.

2-*

TANULÓNAK

jó házból való keresztény fiut fűszer, vegyes- és kiviteli kereskedésembe felveszek.

Bővebben:

LÁNG NÁNDORNÁLEGER, (HEVESVÁRMEGYE). 3-3

Aláírási felhívás.

A magyar királyi kormány a háboru kiadásainak további fedezésére

folyó május hó 23-ig

terjedőleg a negyedik hadikölcsön jegyzésére hívja fel a hazafias közönséget.

A most kibocsátásra jutó

**6%-os állami járadék-kölcsön és
5 $\frac{1}{2}$ %-os állami pénztár-jegy kölcsön**

a pénzügyminiszter feltételei szerint ép oly előnyös tőke-befektetési értékpapir, mint az első hadikölcsönök voltak és a haza iránt való szent kötelességét rója le az, a ki e kölcsönök jegyzésével a pénzügyi kormányt a háboru viseléséhez szükséges pénz megszerzésében támogatja.

Ma már az egész nemzet áll szemben ellenségeink tömegével. Fiaink, testvéreink, apáink vivják dicsőséges harczukat szeretteiknek szabadságaért és a haza függetlenségeért.

Am küzdő harczosaink a végső diadalt csak ugy érhetik el, ha mi, itthonmaradottak is rendithetlenül kitartunk és a felelős kormányt szent lelkesedéssel tesszük képessé arra, hogy vitéz leventéinknek ágyut öntessen, fegyvert kovácsoltasson, ruhát és élelmet adhasson.

Jegyezzen most is mindenki ép oly nemes lelkesedéssel, mint az előző kölcsönöknél ezen uj kibocsátásu értékpapirokból. Mutassa meg a társadalom minden rétege, hogy hazaszeretete kiapadhatlan erőforrása nemzetünk létének és virulásának.

Ezen kérésünket kivétel nélkül mindenkihez intézzük, de mégis legelső sorban most is egyházi, közigazgatási és tantestületi szervezeteink vezetőihez fordulunk.

Fenkölt gondolkozásu lelkészeink, minden elismerésre méltó, tevékeny jegyzői karunk és lelkes tanférfaik már eddig is nagy eredményekkel gazdagították honfiai érdemeiket és bizonyára igyekezni fognak ezuttal is hatni minden jó iránt fogékony népünkre, hogy megtakarított tőkét a negyedik hadikölcsön jegyzésével a haza rendelkezésére bocsássa.

Ne tartsa senki kamatozatlanul otthon pénzét, hanem fordítsa azt a most kibocsátás alatt levő hadikölcsön jegyzésére.

Intézetünk jegyzéseket állandóan elfogad és készpénzjegyzéseknél

minden 100 korona után 50 fillér jutalékot

térít meg.

Rimaszombat, 1916. május hó.

A Rimaszombati Takarékpénztár.